

RAPPORT

Hur Finansinspektionen stärker och påskyndar förenklingsarbetet

14 mars 2025

Dnr 24-8002

Innehåll

Förord	3
Sammanfattning	4
FI:s förenklingsarbete	5
Regeländringar	5
Våra verktyg för rättslig vägledning	7
Ändrade processer och digitalisering	10
Kommande förenklingsarbete	11
Tydlig strategi för kommande förenklingsarbete	11
Hinder och möjligheter i förenklingsarbetet	11
Effekter av förenklingsarbetet	12
Uppföljning	13

Finansinspektionen
Box 7821, 103 97 Stockholm
Besöksadress Brunnsgatan 3
Telefon +46 8 408 980 00
finansinspektionen@fi.se
www.fi.se

Förord

I regleringsbrevet för budgetåret 2025 fick Finansinspektionen (FI) i uppdrag att, inom ramen för sitt befintliga uppdrag, stärka och påskynda förenklingsarbetet i fråga om arbetet med regelförenklingar och processer för att minska företagens regelbörda och administrativa kostnader, exempelvis genom digitalisering av kärnuppgifter. Förenklingsarbetet ska även beakta hur FI kan underlätta för företag under tillsyn i fråga om behovet av rättslig vägledning.

Uppdraget innebär att FI årligen fram till och med 2026 i en särskild rapport till Regeringskansliet (Klimat- och näringslivsdepartementet) ska redovisa vilka förenklingsåtgärder för företag som vi har vidtagit och planerar, vilka hinder och möjligheter som finns i FI:s förenklingsarbete, samt vilka effekter som FI bedömer att vidtagna och planerade förenklingsåtgärder har för företag. Av uppdraget framgår det också att förenklingsarbetet inte ska göras på bekostnad av finansiell stabilitet, ett starkt konsumentskydd eller möjligheterna att motverka att det finansiella systemet missbrukas av kriminella.

Uppdraget ska slutredovisas senast den 15 mars 2026. Slutredovisningen ska även innehålla FI:s förslag om fortsatta insatser inom förenklingsarbetet.

Denna rapport är vår andra redovisning av uppdraget.

Stockholm den 14 mars 2025

Daniel Barr
Generaldirektör

Sammanfattning

Finansinspektionens (FI) bedriver ett aktivt förenklingsarbete när det gäller regeländringar, rättslig vägledning samt ändrade processer och digitalisering, med utgångspunkt i det uppdrag som regeringen har gett oss. När det gäller regeländringar har FI nyligen upphävt föreskrifter om internt bedömt kapitalbehov inom bankområdet, vilket innebär en minskad rapportering för berörda företag. Dessutom har FI nyligen beslutat om ändrade föreskrifter om verksamhet på marknadsplatser. Ändringarna gäller för europeiska gröna obligationer som har getts ut av emittenter som inte är skyldiga att upprätta prospekt, och innebär i huvudsak att svenska blir ett godtagat språk i faktablad, allokeringsrapporter och konsekvensrapporter.

Vi planerar ytterligare åtgärder under 2025, som att i nya föreskrifter förtydliga begreppet god inkassosed. Dessutom pågår en översyn av redovisningsföreskrifterna och kraven på inrapportering för kreditinstitut. Arbetet består dels i att upphäva regler som har blivit inaktuella, dels att undvika dubbelrapportering och att sådan rapportering som inte längre bedöms nödvändig ska upphöra.

FI ger i dag rättslig vägledning i form av beslutspromemorior till nya eller ändrade föreskrifter, men även genom rättsliga ställningstaganden och i rapporter, som ofta åtföljs av särskilda seminarier med riktad information till branschen (så kallade FI-forum).

Vårt innovationscenter fungerar som en kontaktpunkt för företag som är osäkra på regler, processer och principer som rör innovationer och digitalisering inom den finansiella sektorn. Innovationscentret arbetar med information, vägledning och dialog med företag som vill bedriva innovationsverksamhet.

Inrapportering för bland annat fonddokumentation, årsberättelser och halvårsredogörelser har effektiviserats genom att sådan rapportering numera kan göras via plattformen Fidac, i stället för som tidigare via e-post. Vidare fortsätter arbetet med migrering och avveckling av system och plattformar som planerat, vilket medför att rapportörerna kommer att kunna minska antalet gränssnitt de har mot FI. När det gäller handläggningen av ansökningar har vi under 2024 inlett en översyn av it-verktyget Tilda. Syftet är att ytterligare förenkla ansökningsförfarandet för företagen och använda verktyget på ett smartare och mer effektivt sätt.

Sedan en tid tillbaka samordnar vi förenklingsarbetet i ett särskilt projekt som är gemensamt för hela myndigheten. Därmed ges bättre förutsättningar för oss att nå de mål vi har satt upp för förenklingsarbetet.

FI:s förenklingsarbete

Vi bedriver vårt förenklingsarbete på flera sätt. I rapporten delar vi in de olika insatserna i områdena regeländringar, rättslig vägledning samt ändrade processer och vägledning, med utgångspunkt i utformningen av det uppdrag som regeringen har gett oss. Inom varje område lämnas exempel på vilket arbete som vi har gjort under det gångna året.

Regeländringar

Ramarna för arbetet

För att beskriva förutsättningarna för FI:s arbete med regelförenklningar är det viktigt utgå från regelverkets roll i relation till vårt uppdrag. Enligt 1 § i FI:s instruktion ska FI verka för att

- det finansiella systemet är stabilt, präglas av ett högt förtroende och har förmåga att säkerställa viktiga samhällsfunktioner,
- de finansiella företagen tillgodoser hushållens och företagens behov av finansiella tjänster samt medverkar till en hållbar utveckling, och
- de finansiella marknaderna är väl fungerande med konkurrens och ett starkt skydd för konsumenter.

Det framgår även av 1 § i FI:s instruktion att de huvudsakliga medlen för arbetet är tillståndsprövning, tillsyn och regelgivning. *Tillståndsprövning* innebär att FI begränsar tillträdet till finansiella marknader genom att kontrollera att företag som vill bedriva en viss finansiell verksamhet uppfyller lagens krav. *Tillsyn* innebär att vi övervakar att de företag som har sådana tillstånd fortlöpande uppfyller dessa krav och i sin verksamhet följer gällande regler, samt att vi ingriper mot dem som inte gör det. Huvuddelen av reglerna är beslutade på EU-nivå eller av riksdagen, men FI har befogenheter att komplettera vissa av dessa regler med föreskrifter och allmänna råd, vilket markeras av att *regelgivning* nämns som ett av våra verktyg.

Regler med *krav på tillstånd*, regler om *hur verksamheten ska bedrivas* och regler med krav på företag att lämna *information* till FI som underlag för att vi genom tillsyn ska kunna kontrollera att reglerna efterlevs är således grundstenar i FI:s arbete. Givet att reglerna i grunden ger uttryck för vad som krävs för att uppnå de mål som kommer till uttryck i FI:s uppdrag kan intresset av regelförenkling och att begränsa företagens regelbörda aldrig vara ett självändamål. Detta framgår också av regeringsuppdraget, där det anges att regelförenkling inte får ske på bekostnad av finansiell stabilitet, ett starkt konsumentskydd eller möjligheterna att motverka

att det finansiella systemet missbrukas av kriminella. Det arbete som redovisas i den här rapporten måste således ses i ljuset av regelverkets syfte och funktion.

Bland förutsättningarna bör också nämnas att – som berörs ovan – stora delar av det finansiella regelverket bygger på beslut fattade på EU-nivå. Det kringskär handlingsutrymmet – för svenska regelgivare och för FI som tillämpare – också i fall där det kan finnas goda skäl att förenkla regler.

I det sammanhanget bör noteras att det pågår omfattande diskussioner om regelförenklingar på EU-nivå. FI deltar aktivt i den processen, i synnerhet inom de europeiska tillsynsmyndigheterna. I juli 2024 skrev FI:s generaldirektör tillsammans med övriga nordiska tillsynsmyndigheter ett brev till de europeiska tillsynsmyndigheterna där behovet av regelförenkling påtalas. Dessa diskussioner faller dock utanför det förenklingsarbete som vi redovisar i den här rapporten.

Nyligen genomförda regelförenklingar

FI beslutade den 10 december 2024 att upphäva föreskrifterna om internt bedömt kapitalbehov¹, vilket innebär minskad rapportering för företagen. Föreskrifterna har gällt sedan 2014 och infördes i syfte att främja en bättre kvalitet i myndighetens översyn och utvärdering av kreditinstituten i anslutning till att tillsynsförordningen började gälla. Sedan dess har FI fastställt egna metoder för hur flertalet riskslag ska beräknas. Dessa metoder ligger till grund för de beslut om särskilda kapitalbaskrav (så kallade pelare 2-krav) som FI fattar. Rapporteringen om internt bedömt kapitalbehov fyllde därför inte längre samma funktion samtidigt som den innebar en administrativ börda för berörda institut. Mot denna bakgrund beslutade FI att upphäva föreskrifterna.

Vidare beslutade FI den 10 december 2024 att ändra föreskrifterna om verksamhet på marknadsplatser.² Ändringarna gäller för europeiska gröna obligationer som har getts ut av emittenter som inte är skyldiga att upprätta prospekt. Ändringarna innebär i huvudsak att svenska blir ett godtagat språk i faktablad, allokeringsrapporter och konsekvensrapporter, vilket förväntas förenkla för såväl emittenter som konsumenter.

Planerade regelförenklingar

FI planerar att under våren 2025 utfärda nya föreskrifter som förtydligar begreppet god inkassosed i inkassolagen (1974:182). Förslag till nya föreskrifter har nyligen varit ute på remiss. Detta ingår i vårt förenklingsarbete genom att det blir tydligt för de företag som ska följa lagen vad de ska iaktta.

¹ Finansinspektionens föreskrifter (FFFS 2014:13) om rapportering av internt bedömt kapitalbehov.

² Finansinspektionens föreskrifter (FFFS 2007:17) om verksamhet på marknadsplatser.

En översyn av redovisningsföreskrifterna för kreditinstitut pågår. Arbetet består i huvudsak av upphävande av regler som har blivit inaktuella, samt av uppdateringar och förtydliganden av befintliga regler. Det pågår även en översyn av krav på inrapportering för kreditinstitut. Den innefattar både vilka uppgifter som lämnas till FI i olika sammanhang och hur rapporteringen kan förenklas. Syftet är dels att undvika dubbelrapportering, dels att sådan rapportering som inte längre bedöms nödvändig ska upphöra.

Våra verktyg för rättslig vägledning

FI lämnar rättslig vägledning på flera olika sätt. I detta avsnitt beskriver vi dessa verktyg samt ger exempel på hur de har använts under föregående år.

Beslutspromemorior

I samband med att FI beslutar om nya eller ändrade föreskrifter eller allmänna råd, publicerar vi motiven för föreskrifterna eller de allmänna råden i en *beslutspromemoria*. En sådan promemoria är förhållandevis utförlig och kan till struktur och innehåll liknas vid regeringens propositioner. I beslutspromemorian beskrivs bland annat utgångspunkterna för regleringen och det görs uttalanden om hur FI anser att föreskriftsbestämmelserna ska tolkas. Här bemöter vi även remissynpunkter som har kommit in från företagen i samband med att ett förslag till nya föreskrifter eller allmänna råd remitterats. På så sätt ger en beslutspromemoria vägledning till den som ska tillämpa föreskrifterna.

FI beslutade under 2024 totalt 34 olika grund- och ändringsföreskrifter. För samtliga dessa föreskrifter och allmänna råd finns beslutspromemorior som tydliggör de nya eller ändrade reglerna.

Rättsliga ställningstaganden

En form av rättslig vägledning som vi började använda under 2021 är så kallade *rättsliga ställningstaganden*. Ett sådant ställningstagande anger hur FI anser att en viss rättsregel ska tillämpas. Rättsliga ställningstaganden kan tas fram i rättsliga frågor där rättsläget är oklart och där vi ser att det finns ett behov av vägledning för företagen under tillsyn. Ett rättsligt ställningstagande består av en relativt kort text som publiceras i en särskild serie på FI:s webbplats. Syftet är att aktörerna lätt ska kunna hitta dem och snabbt kunna bilda sig en uppfattning om vilka rättsliga ställningstaganden som vi har beslutat om.

Under 2024 publicerade FI två rättsliga ställningstaganden. De handlar dels om förmedlad inlåning, dels belåningsgrad för krediter som har lämnats mot säkerhet i bostadsfastighet och ingår i säkerhetsmassan för säkerställda obligationer.

Andra former av vägledning

FI publicerar också annan *vägledning* till företagen, till exempel i form av så kallade frågor och svar, eller genom en övergripande sammanställning med information och vägledning över hur regler inom ett visst område ska tolkas. Sådan vägledning är särskilt viktig i samband med nya eller ändrade regelverk. Här är exempel på områden som i närtid har fått nya regler och där vägledning har publicerats på FI:s webbplats:

- *Noteringsakten (Listing Act)*: Den är ett lagstiftningspaket som tar sikte på att stärka kapitalmarknadsunionen och därmed EU:s konkurrenskraft. Akten innebär förändringar i prospektförordningen, marknadsmissbruksförordningen och förordningen om marknader för finansiella instrument. Ändringarna ska börja tillämpas i tre faser och där den första fasen omfattar flera väsentliga ändringar i prospektförordningen. I denna del har vi uppdaterat såväl informationen på webbplatsen som vår vägledning om granskning och godkännande av prospekt, samt genomfört ett FI-forum om de nya reglerna.
- *Digital operativ motståndskraft för finanssektorn (Dora-förordningen)*: Förutom två FI-forum har vi en särskild informationssida för nyheter och information kopplat till Dora-förordningen. Här publiceras löpande information om till exempel beslut och ställningstaganden från de europeiska tillsynsmyndigheterna, men även praktisk information om hur berörda företag ska gå till väga för att uppfylla sin rapporteringsskyldighet.
- *Hållbarhetsrapportering och hållbarhetsrelaterade upplysningar*: I samband med nya regler om hållbarhetsrapportering har FI löpande uppdaterat webbplatsen med information och vägledning från de europeiska tillsynsmyndigheterna samt från den europeiska rådgivande gruppen för finansiell rapportering och hållbarhetsrapportering, Efrag. FI har även hållit ett FI-forum och flera branschdialoger under det gångna året. Avseende hållbarhetsrelaterade upplysningar har vi haft branschdialoger och på webbplatsen publicerat information och vägledning från de europeiska tillsynsmyndigheterna.

Rapporter

FI publicerar även löpande *rapporter* i olika former där vi redogör för rättsläget inom olika delar av det finansiella området. Sådana inslag kan finnas i rapporter som vi är skyldiga att lämna till regeringen enligt instruktionen eller regleringsbrevet. Men det kan också handla om rapporter som vi tar fram på eget initiativ för att redovisa tillsynsaktiviteter eller analyser som vi har gjort. Genom dessa redogörelser får aktörerna rättslig vägledning.

FI har bland annat publicerat vägledande rapporter om att hantera risker för att motverka penningtvätt inom värdepappersrörelse och i livförsäkringsföretag, om

fastighetstransaktioner och insiderinformation, om rådgivares skyldighet att ta hänsyn till kunders önskemål om hållbart sparande samt om taxonomirapportering.

Kommunikation som generellt medel för vägledning

Oavsett vilken form av vägledning som FI väljer att använda i ett enskilt fall, så måste vägledningen åtföljas av väl genomtänkta och effektiva kommunikationsinsatser för att nå ut till de tänkta mottagarna på ett så snabbt, verkningsfullt och kostnadseffektivt sätt som möjligt. Nya föreskrifter, allmänna råd, rapporter och rättsliga ställningstaganden publiceras på FI:s webbplats, fi.se, tillsammans med en nyhetstext som på ett enkelt och begripligt sätt beskriver innehållet i det publicerade.

FI ordnar också – som framgår ovan – så kallade FI-forum, det vill säga seminarier där vi riktar information till olika delar av branschen. Under 2024 ordnade vi sex sådana seminarier, vilket är en ökning jämfört med de senaste åren. Dessa FI-forum har handlat om följande nya regler: hållbarhetsrapportering, upprättande av prospekt, kryptomarknaden, digital operativ motståndskraft samt vårt arbete med civil beredskap. Samtliga seminarier har spelats in och kan ses i efterhand via FI:s webbplats. Därutöver har vi ordnat ett flertal rundabordssamtal inom olika områden i syfte att diskutera relevanta frågor med företrädare för branschen.

FI:s innovationscenter

Vårt innovationscenter fungerar som en kontaktpunkt för företag som vill veta mer om eller är osäkra på regler, processer och principer som rör innovationer och digitalisering inom den finansiella sektorn. Innovationscentret arbetar med att informera, vägleda och ha en dialog med företag som vill bedriva innovationsverksamhet. Under både 2024 och 2025 deltog centret, tillsammans med medarbetare från flera av FI:s verksamhetsområden, i Stockholm Fintech Week. Evenemanget gav branschen möjlighet att lära sig mer om centrets verksamhet, ställa frågor om både centret och FI, samt stärka centrets synlighet inom vägledningsfrågor. Innovationscentret deltog även i Almedalsveckan.

Under det gångna året har innovationscentret arbetat aktivt med att utveckla sina vägledningsmetoder för att förenkla för företag inom den finansiella sektorn. innovationscentret och FI. Detta arbete kommer att fortsätta under 2025.

Som en del av det arbetet publicerade vi en rapport om myndighetens syn på så kallade regulatoriska sandlådor. Rapporten beskriver varför FI bedömer att en nationell regulatorisk sandlåda, som vissa andra finansiella tillsynsmyndigheter inom EU har inrättat, inte är motiverad. Vi har även fört en dialog med Integritetsskyddsmyndigheten (IMY) och följt ett av deras projekt inom ramen för regulatoriska sandlådor. Detta för att få en bättre förståelse för hur metoden fungerar och kan tillämpas i praktiken.

Ändrade processer och digitalisering

Så hanterar FI information

När det gäller inrapportering från företagen för bland annat fonddokumentation, årsberättelser och halvårsredogörelser har den effektiviserats genom att sådan information numera kan lämnas via plattformen Fidac, i stället för som tidigare via e-post. En arbetsgrupp tog under 2024 fram en ny handlingsplan för hur AI ska effektivisera vårt arbetssätt framöver, möjliggöra en mer träffsäker tillsyn och bidra till högre kvalitet i våra beslutsunderlag. Under 2025 avser vi bland annat att ställa krav på maskinläsbar material vid inrapportering samt utforska möjligheterna med generativ AI inom tillsynen. Arbetet med migrering och avveckling av system och plattformar fortsätter som planerat. Det medför att rapportörerna kommer att kunna minska antalet gränssnitt de har mot FI, som innebär förenklings såväl administrativt som tekniskt. Gränssnittet i den nya plattformen är modernare och ger en ökad funktionalitet för användaren.

Handläggningen av ansökningar och anmälningar

Sedan 2023 använder FI it-verktyget Tilda för vissa slags ärenden, i samband med tillståndsansökningar, bland annat ärenden om lämplighetsprövning av ledning och ägare i finansiella företag. Med hjälp av verktyget kan företagen lämna in en ansökan eller en anmälan på ett helt digitaliserat sätt, genom att fylla i ett webbformulär. Det gör att det går snabbare för företagen att upprätta en ansökan eller anmälan. Genom att företagen kan använda Tilda minskar FI:s behov av att förelägga dem att komplettera ansökningar och anmälningar. Detta eftersom dessa inte kan registreras i verktyget förrän ärendet är komplett. Under 2024 har vi utvecklat systemet och anpassat det utifrån nya regler och med nya formulär. Vi inledde även under det förra året en översyn för att ytterligare förenkla att söka tillstånd och för att använda plattformen smartare och mer effektivt.

Kommande förenklingsarbete

Genom att driva myndighetens förenklingsarbete i ett samordnat projekt bedömer FI att vi har bättre förutsättningar att nå målen. I det här avsnittet beskriver vi vårt kommande förenklingsarbete, men även hinder och möjligheter som detta arbete innebär.

Tydlig strategi för kommande förenklingsarbete

Som framgår av denna rapport arbetar FI med rättslig vägledning på flera olika sätt. Sedan en tid tillbaka samordnar vi vårt förenklingsarbete i ett särskilt projekt som är gemensamt för hela myndigheten. Genom att samordna arbetet i ett projekt får vi bättre förutsättningar att nå de mål vi har satt upp för förenklingsarbetet. Inom ramen för det projektet tar vi fram en strategi som sträcker sig till 2030. Strategin identifierar prioriterade områden samt principer för hur förenklingsarbetet ska bedrivas. Aktiviteterna som följer av detta ska vara effektiva, genomförbara och bidra till att minska företagens regelbörda och kostnader.

FI har nyligen uppdaterat sina rutiner för regeländringar och tydliggjort att det inom ramen för ett regelprojekt alltid ska övervägas om ytterligare åtgärder av förenklingskaraktär kan göras.

FI har inlett en dialog med branschföreningarna för att ta del av deras synpunkter och vi kommer att fortsätta den dialogen under det pågående arbetet. Vi har även en pågående dialog med andra myndigheter däribland Vinnova, Livsmedelsverket, Skatteverket och IMY. FI ser positivt på det uppdrag som Tillväxtverket fick av regeringen i november 2024 som syftar till att stödja myndigheter i deras förenklingsarbete.

I regleringsbrevet för 2025 har FI även fått ett uppdrag att återrapporera vilka åtgärder som vi har vidtagit för att ge branschen vägledning inom ramen för den kommunikativa tillsynen. Redovisningen ska avse hur den kommunikativa tillsynen har utvecklats. Återrapporering i denna del kommer att göras inom ramen för FI:s årsredovisning för 2025, men vi ser också möjligheter att samordna det arbetet med det större förenklingsuppdrag, som den här rapporten är en del av.

Hinder och möjligheter i förenklingsarbetet

De regler som gäller för företag under FI:s tillsyn kommer i allt väsentligt från EU. Detta innebär i vissa fall begränsade möjligheter för enskilda medlemsstater att i ett senare skede välja vilka regler som bör förenklas eller tas bort. FI:s eget arbete med regelförenkling fokuserar därför på sådana regler som har en annan grund än i gemensamma EU-regler. Detta gäller oavsett om det handlar om att se över äldre regler som blivit inaktuella eller nya regler som myndigheten utfärdar.

Inom EU pågår det emellertid ett arbete som syftar till att förenkla regelbördan för företag så att de kan fokusera på sin kärnverksamhet och vara mer konkurrenskraftiga.³ Inom ramen för de europeiska tillsynsmyndigheterna deltar vi aktivt i sådant arbete, för de delar som innebär genomförande på nivå 2. Det ger oss en möjlighet att i viss utsträckning vara med och påverka arbetet. En generell utmaning i EU-arbetet är de korta tidsramar som ges för beredning av förslag. Detta gäller såväl beredning på nivå 1 och där FI ofta står i kontakt med Regeringskansliet, som beredning på nivå 2. Korta tidsramar innebär begränsade möjligheter att analysera olika frågor, vilket i sin tur leder till svårigheter att påverka på det sätt som skulle vara önskvärt.

Effekter av förenklingsarbetet

Utöver de genomförda förenklingsåtgärder som framgår ovan, är det än så länge för tidigt att utvärdera det samordnade förenklingsarbetet som nu pågår inom FI. Vi avser att återkomma i den här delen i vår slutrapport under 2026.

³ eur-lex.europa.eu/legal-content/SV/TXT/PDF/?uri=CELEX:52025DC0030

Uppföljning

I detta avsnitt redogör FI övergripande för sådant arbete som vi i förra årets rapport nämnde skulle utföras, men som av olika skäl inte har kunnat genomföras.

I förra årets rapport nämnde vi att en översyn pågår av två föreskrifter⁴ för att förenkla inlämningen av uppgifter till FI inom den periodiska rapporteringen. Arbetet med de aktuella föreskrifterna har dock pausats. Anledningen är dels på grund av en pågående utredning om rättsligt stöd för FI att meddela sådana föreskrifter, dels med hänsyn till kommande lagändringar som påverkar den periodiska rapporteringen. I förra årets rapport angavs även att nya regler för inkassoföretag skulle beslutas under 2024. Detta arbete har försenats, men ska enligt tidsplanen beslutas under våren 2025 (se ovan under planerade regelförenklningar).

När det gäller it-verktyget Tilda angav vi att utfärdande av intyg och flera typer av ärenden som rör försäkringsförmedlare skulle anslutas till verktyget under 2024. Detta arbete har försenats till följd av den översyn som för närvarande pågår av plattformen.

⁴ Finansinspektionens föreskrifter (FFFS 2018:4) om verksamhet för betaltjänstleverantörer, och Finansinspektionens föreskrifter och allmänna råd (FFFS 2014:8) om viss verksamhet med konsumentkrediter.